

# Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelma 2026-2035

514/02.08.00/2025

Kaupunkikehityslautakunta 16.04.2026 § 55

Liessaari on Lohjan keskustan läheisyydessä sijaitseva suurelta osin kaupungin omistuksessa oleva saari. Liessaaren ranta-alueilla on myös yksityisiä kiinteistöjä, joissa on vapaa-ajanasuntoja. Saari on suosittu virkistyskohde kaupungin asukkaille: siellä sijaitsee yleinen uimaranta, kaksi kaupungin ylläpitämää laavua sekä luontopolku. Saarella on merkittäviä luontoarvoja ja osa saaresta on voimassa olevassa ranta-asetuksessa osoitettu suojelualueeksi. Liessaaren pohjoisosasta on vuonna 2025 suojeltu ELY-keskuksen päätökseltä luonnonsuojelulain mukainen luontotyyppi, kalkkikallio.

Hoito- ja käyttösuunnitelman (HKS) laatiminen lähti tarpeesta suunnitella alueen hoito siten, että virkistyskäyttö ja luontoarvot voitaisiin huomioida esimerkiksi huonokuntoisten puiden kaadoissa. Suunnitelman laatimisen tarpeeseen vaikuttivat erityisesti eri intressitahojen osin ristiriitaiset toiveet ja näkemykset alueen hoidosta ja käytöstä. Hoito- ja käyttösuunnitelman tavoitteena oli antaa suuntaviivat, joita noudattaen suunnitelman hyväksymisen jälkeen toimittaisiin. Lohjan kaupunginhallitus on hyväksynyt vuonna 2024 ensimmäisen Järviohjelman, jonka tavoitteiksi on mainittu mm. tasa-arvoiset mahdollisuudet virkistykseen sekä monipuolisesta luonnosta nauttimiseen. Ohjelman painopistealueita ovat mm. saarien kehittäminen sekä reitistöjen kehittäminen ranta-alueilla. Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttaminen edistää osaltaan järviohjelman tavoitteita mahdollistamalla virkistyskäytön ja luontoarvojen yhteensovittamisen.

Hoito- ja käyttösuunnitelma tilattiin kaupunkitekniikan sopimuskonsultilta SitoWiseltä. Työtä on ohjannut kaupungin puolelta kaupunginpuutarhuri Kirsti Puustinen, ympäristöpäällikkö Jarkko Koskela ja ympäristösuunnittelija Anu Luoto.

Hoito- ja käyttösuunnitelman taustatiedoksi alueella tehtiin kesän 2025 aikana luontoselvitys, joka palveli aiempien luontotietojen kanssa suunnitelman lähtötietona. Tiedot Liessaaren luontoarvoista olivat hajanaisia ja osittain vanhentuneita, mistä syystä luontoselvitys katsottiin tarpeelliseksi useammasta lajiryhmästä.

Luontoselvityksen ja muiden lähtötietojen avulla laadittiin hoitoa ja käyttöä ohjaava suunnitelma. Suunnitelmassa esitetään hoitotoimia mm. puuston käsittelyä muutamille kuviolle sekä haitallisten vieraslajien poistoa. Käytön ohjaamiseen esitetään olemassa olevan polkuverkoston parantamista ja opasteiden uusimista ja yhdenmukaistamista. Suunnitelmassa arvioidaan myös sen toteuttamisesta aiheutuvia kustannuksia sekä vuositasolla että koko suunnitelmakaudella.

Lisäksi suunnitelmassa ehdotetaan perustettavaksi Liessaareen luonnonsuojelualue, joka kattaisi kaikki kaupungin omistamat maat, lukuun ottamatta uimaranta-aluetta saaren kaakkoisosassa. Luonnonsuojelualueen perustamisesta päätetään erillisessä menettelyssä.

Käytön suunnittelua varten osallistettiin asukkaita järjestämällä keväällä 2025 yleisötilaisuus maastokäyntinä Liessaareissa sekä syksyllä 2025

kaupungintalolla. Syksyn tilaisuudessa julkaistiin hoito- ja käyttösuunnitelman luonnos. Yleisötilaisuuksissa kerättiin paikallaolijoilta mielipiteitä ja kommentteja, minkä lisäksi suunnitelmaluonnoksen julkaisemisen jälkeen kaupungin sivuilla oli avoinna verkkokysely (26.11.-8.12.2025).

Lohjan hallintosäännön mukaan kaupunkikehityslautakunta päättää maankäyttöä ja kaupunkikuvaa koskevan suunnitelman tai kehittämisohjelman hyväksymisestä (29.1 § kohta 16.)

Suunnitelmasta pyydetään vielä lausunnot tekniseltä lautakunnalta ja asiasta aiemmin mielipiteen esittäneiltä yhdistyksiltä. Sen jälkeen sen hyväksymisestä päätetään kaupunkikehityslautakunnassa.

Lisätiedot

kaupunginpuutarhuri Kirsti Puustinen, [kirsti.puustinen@lohja.fi](mailto:kirsti.puustinen@lohja.fi),  
ympäristöpäällikkö Jarkko Koskela, [jarkko.koskela@lohja.fi](mailto:jarkko.koskela@lohja.fi),  
ympäristösuunnittelija Anu Luoto, [anu.luoto@lohja.fi](mailto:anu.luoto@lohja.fi)

Oheismateriaali

- Yleisötilaisuus 26.11.2025 esitys
- Yleisötilaisuuden ja verkkokyselyn yhteenveto 10.12.2025
- Haikari saariseura ry:n lausunto 13.6.2025
- Lohjan lintutieteellisen yhdistyksen kommentti suunnitelmaluonnoksesta 7.12.2025
- Lohjan Seudun Ympäristöyhdistys ry:n mielipide 8.12.2025
- Kooste yksityishenkilöiden sähköposteista suunnitelmaluonnoksesta
- Päätös 64§ Liessaaren kalkkikallio LTA273460

Liite

- Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelma 2026-2035

Esittelijä

vs. Kaupunkikehitysjohtaja Perämäki Pasi

Päätösesitys

Lohjan kaupunkikehityslautakunta päättää

1. merkitä liitteenä olevan Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelman 2026-2035 tiedoksi, sekä
2. asettaa ko. suunnitelman virallisesti nähtäville ja pyytää lausunnot 27.5.2026 mennessä.

Esittelijän muutettu päätösesitys

Lohjan kaupunkikehityslautakunta päättää

1. merkitä liitteenä olevan Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelman 2026-2035 valmistelutilanteen tiedoksi, sekä
2. asettaa ko. suunnitelman virallisesti nähtäville ja pyytää lausunnot 27.5.2026 mennessä.

Päätös

Kaupunkikehityslautakunta päätti esittelijän muutetun päätösesityksen mukaan.

Tiedoksi

Teknisen lautakunnan listalle, lausuntoa varten  
Lohjan ympäristönsuojelu

Poistuminen

Ympäristöpäällikkö Jarkko Koskela poistui kokouksesta klo 15.16 tämän asian käsittelyn jälkeen.

-----

Tekninen lautakunta 20.05.2026 § 79

Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelma on valmistunut ja kaupunkikehityslautakunta on pyytänyt suunnitelmasta teknisen lautakunnan lausuntoa 27.5.2026 mennessä.

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lisätiedot      | Kaupunginpuutarhuri Kirsti Puustinen, kirsti.puustinen(at)lohja.fi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Oheismateriaali | <ul style="list-style-type: none"><li>- Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelma 2026-2035</li><li>- Yleisötilaisuus 26.11.2025 esitys</li><li>- Yleisötilaisuuden ja verkkokyselyn yhteenveto 10.12.2025</li><li>- Haikari saariseura ry:n lausunto 13.6.2025</li><li>- Lohjan lintutieteellisen yhdistyksen kommentti suunnitelmaluonnoksesta 7.12.2025</li><li>- Lohjan Seudun Ympäristöyhdistys ry:n mielipide 8.12.2025</li><li>- Kooste yksityishenkilöiden sähköposteista suunnitelmaluonnoksesta</li><li>- Päätös 64§ Liessaaren kalkkikallio LTA273460</li></ul> |
| Liite           | Lausunto Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelmasta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Esittelijä      | vt. Tekninen johtaja Koivuniemi Janne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Päätösesitys    | Tekninen lautakunta päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelmasta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Päätös          | Tekninen lautakunta päätti esityksen mukaan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Tiedoksi        | Kaupunkikehityslautakunta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

Kaupunkikehityslautakunta 07.10.2026 § 116

Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelmaehdotus oli nähtävillä Lohjan kuulutuksissa 22.4.-27.5.2026. Lausunnon antoivat Tekninen lautakunta, Lohjan Liikuntakeskus Oy, Haikari saariseura ry ja Lohjan Seudun Ympäristöyhdistys ry. Ehdotuksesta ei jätetty mielipiteitä.

Vastineet lausuntoihin on esitetty erillisessä asiakirjassa, jossa on tuotu esiin myös hankkeen aiemmissa vaiheissa annettujen lausuntojen ja mielipiteiden huomiointi. Viimeisessä vaiheessa nähtävillä olleeseen hoito- ja käyttösuunnitelmaehdotukseen ei ole tehty muutoksia lausuntojen perusteella.

Asiaan liittyy kaupunginvaltuuston päätös (Kaupunginvaltuusto 13.12.2017 § 163), missä on otettu kantaa luonnonsuojelualueen perustamiseen Liessaaren kiinteistöille Ojamo 444-465-1-267 ja Viihde 444-465-1-181. Silloin kaupunginvaltuusto päätti, että Lohjan kaupunki ei hae vapaaehtoisesti ja ilman korvausvaatimuksia omistamilleen Ojamon kylän tiloille Ojamo 444-465-1-267 ja Viihde 444-465-1-181 luonnonsuojelualueen perustamista ranta-asemakaavan mukaisille SL- ja SL-1-alueille.

|            |                                                                                                                                                                                                  |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lisätiedot | kaupunginpuutarhuri Kirsti Puustinen, kirsti.puustinen(at)lohja.fi,<br>ympäristöpäällikkö Jarkko Koskela, jarkko.koskela(at)lohja.fi,<br>ympäristösuunnittelija Anu Luoto, anu.luoto(at)lohja.fi |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Oheismateriaali

- Teknisen lautakunnan lausunto suunnitelmaehdotuksesta, 20.5.2026
- Lohjan Liikuntakeskus Oy:n lausunto suunnitelmaehdotuksesta, 20.5.2026
- Haikari saariseura ry:n lausunto suunnitelmaehdotuksesta, 25.5.2026
- Lohjan Seudun Ympäristöyhdistyksen lausunto suunnitelmaehdotuksesta, 27.5.2026
- Yleisötilaisuus 26.11.2025 esitys
- Yleisötilaisuuden ja verkkokyselyn yhteenveto 10.12.2025
- Haikari saariseura ry:n lausunto 13.6.2025
- Lohjan lintutieteellisen yhdistyksen kommentti suunnitelmaluonnoksesta 7.12.2025
- Lohjan Seudun Ympäristöyhdistys ry:n mielipide 8.12.2025
- Kooste yksityishenkilöiden sähköposteista suunnitelmaluonnoksesta
- Päätös 64§ Liessaaren kalkkikallio LTA273460
- Kaupunginvaltuuston päätös 13.12.2017 § 163

Liite

- Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelma 2026-2035
- Vastineet Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelmaehdotuksesta ja aiemmasta luonnoksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Esittelijä vs. Kaupunkirakennejohtaja Häkkinen Hannes

Päätösesitys

Kaupunkikehityslautakunta päättää

1. hyväksyä liitteen mukaisesti Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelmaehdotuksesta ja aiemmista luonnoksista saatuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin annetut vastineet
2. hyväksyä liitteenä olevan Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelman 2026-2035.

Käsittely

Esitys asian palauttamisesta valmisteluun 1

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan puheenjohtaja Kari Haanmäki esitti jäsenten Matti Pajuoja, Tuukka Sandberg ja Juho Tiainen kannattamana asian palauttamista valmisteluun:

“Esitän, että asia palautetaan uuteen valmisteluun.

Perustelut ja uuden valmistelun ohjeistus

Esitetty Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelma ei vastaa kaupunginvaltuuston 13.12.2017 § 163 tekemää päätöstä.

Valtuuston päätöksessä todetaan:

1. Lohjan kaupunki ei hae vapaaehtoisesti ja ilman korvausvaatimuksia omistamilleen Ojamon kylän tiloille Ojamo 444-465-1-267 ja Viihde 444-465-1-181 luonnonsuojelualueen perustamista ranta-asemakaavan mukaisille SL- ja SL-1-alueille.
2. Paula Nordströmin aloite pidetään edelleen vireillä ja Lohja voi halutessaan esittää muuta aluetta suojelulle.

Valtuuston päätöksen toinen kohta on tässä asiassa selkeä: mikäli luonnonsuojelulle halutaan esittää aluetta, valtuusto on nimenomaisesti todennut, että Lohja voi esittää muuta aluetta suojelulle. Päätös ei anna perustetta valmistella Liessaarta luonnonsuojelualueeksi tai rakentaa

Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelmaa tällaisen tavoitteen pohjalta.

Nyt esitetty hoito- ja käyttösuunnitelma koskee käytännössä lähes koko Liessaarta ja sisältää käyttörajoituksia, jotka muuttavat alueen nykyistä virkistyskäyttöä. Lisäksi vuoden 2016 kaavassa Liessaaren alue on osoitettu virkistysalueeksi. Liessaareen ei tulla esittämään eikä valmistelemaan luonnonsuojelualueen perustamista.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei tule olla tällaiseen tavoitteeseen viittaavia varauksia, mainintoja tai toimenpiteitä. Mikäli kaupungilla katsotaan olevan tarve luonnonsuojelualueen perustamiseen, tulee valtuuston vuoden 2017 päätöksen mukaisesti tarkastella muuta aluetta.

Liessaari on ollut yli 70 vuoden ajan lohjalaisten vapaassa virkistys- ja ulkoilukäytössä. Sen sijainti lähellä sekä Lohjan keskustaa että Ojamon asutusta tekee siitä merkittävän lähivirkistysalueen. Tätä käyttöä tulee kunnioittaa ja turvata. Liessaaren nykyistä virkistys- ja ulkoilukäyttöä ei tule uudella hoito- ja käyttösuunnitelmalla rajoittaa.

Suunnitelman tulee perustua nykyisen käytön säilyttämiseen, turvallisuuteen ja alueen asianmukaiseen hoitoon. Uuden hoito- ja käyttösuunnitelman tulee keskittyä ensisijaisesti Liessaaren asianmukaiseen perushoitoon, turvallisuuteen ja virkistyskäytön kehittämiseen. Tähän kuuluvat muun muassa: polkujen ja kulkureittien juuristovaurioiden ehkäiseminen ja kulku-urien kunnostaminen; vesakoiden ja muun liiallisen kasvillisuuden hoitaminen; vaarallisten puiden poistaminen; vieraslajien torjunta; kirjanpainajan aiheuttamien metsätuhojen ehkäiseminen ja torjunta; pystyyn kuivuneiden ja kaatuneiden puiden asianmukainen käsittely; esteettömän nuotiopaikan toteuttamisen selvittäminen uimarannan yhteyteen siten, että myös liikkumis- ja toimintarajoitteiset voivat käyttää aluetta.

Pystyyn kuivuneiden puiden osalta lähtökohtana ei tule olla, että kaikki puut jätetään maastoon. Niitä voidaan poistaa ja hyödyntää taloudellisesti siltä osin kuin se on alueen hoidon, turvallisuuden ja luonnonarvojen kannalta tarkoituksenmukaista. Lahopuuta voidaan jättää maastoon riittävä määrä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, mutta hoidon tulee perustua tarkoituksenmukaiseen kokonaisarvioon eikä siihen, että käytännössä kaikki kuolleet puut jätetään alueelle.

Ranta-asemakaavassa osoitetut rakentamattomat kaupungin omistamat tontit tulee lisäksi käydä läpi ja niiden nykyinen tila selvittää. Kaupungin tulee huolehtia siitä, että tontit siistitään ja saatetaan sellaiseen asianmukaiseen tilaan, että ne voidaan ottaa kaavan mukaiseen käyttöön.”

## Esitys asian palauttamisesta valmisteluun 2

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Olavi Turpeinen esitti jäsenten Krista Alén, Virpi Mäkinen ja Teuvo Sarin kannattamana asian palauttamista valmisteluun:

“Esitän että asia palautetaan valmisteluun harkiten vaihtoehtoa, jossa mahdollinen luonnonsuojelualue voidaan perustaa virkistyskäyttöä haittaamatta.

Pelkästään pääväylien kunnostaminen ja kulun ohjaaminen niille opastein varmasti toimivat ympäröivää luontoa säästävinä toimenpiteinä. Uskon, että satunnaiset suunnistustapahtumat olisi mahdollista toteuttaa Liessaareissa luontoa pilaamatta jatkossakin. Liessaari on tärkeä virkistys-

ja luontoliikuntakohde, ja sellaisena sen tulee säilyä jatkossakin.”

Puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyn aikana on tehty kaksi kannatettua esitystä asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, joten puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan vain asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kaksi kannatettua esitystä asian palauttamisesta valmisteluun, joista ei olla yksimielisiä, joten niistä on äänestettävä.

#### Äänestys 1

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti:  
ne, jotka kannattavat Haanmäen esitystä asian palauttamisesta valmisteluun äänestävät JAA  
ne, jotka kannattavat Turpeisen esitystä asian palauttamisesta valmisteluun äänestävät EI.

JAA: 5 ääntä (Maisi Hanna, Pajuoja Matti, Sassi Jukka, Sandberg Tuukka, Tiainen Juho)

EI: 6 ääntä (Mäkinen Virpi, Turpeinen Olavi, Alén Krista, Sarin Teuvo, Erävalo Esa, Haanmäki Kari)

TYHJÄÄ: 2 ääntä (Tuomivuo Sari, Ferin Kirsi)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 5-6-2 Turpeisen esitys asian palauttamisesta valmisteluun on saanut enemmän ääniä.

Puheenjohtaja totesi, että asian palauttamisesta valmisteluun ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

#### Äänestys 2

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti  
ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA  
ne, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun äänestävät EI.

JAA: 4 ääntä (Pajuoja Matti, Ferin Kirsi, Tuomivuo Sari, Erävalo Esa)

EI: 9 ääntä (Haanmäki Kari, Sassi Jukka, Turpeinen Olavi, Alén Krista, Mäkinen Virpi, Sandberg Tuukka, Maisi Hanna, Sarin Teuvo, Tiainen Juho)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 9-4 asia palautetaan valmisteluun.

#### Asian uusi käsittely

118 §:n ”Rakennusjärjestyksen hyväksyminen” käsittelyn jälkeen kello 17.14 puheenjohtaja otti asian ”Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelma 2026-2035” uudestaan käsittelyyn ensimmäisessä käsittelyssä tapahtuneen äänestysvirheen vuoksi.

#### Esitys asian palauttamisesta valmisteluun 3

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan puheenjohtaja Kari Haanmäki esitti jäsenten Matti Pajuoja, Tuukka Sandberg ja Juho Tiainen kannattamana asian palauttamista valmisteluun:

”Esitän, että asia palautetaan uuteen valmisteluun.

Perustelut ja uuden valmistelun ohjeistus

Esitetty Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelma ei vastaa kaupunginvaltuuston 13.12.2017 § 163 tekemää päätöstä.

Valtuuston päätöksessä todetaan:

1. Lohjan kaupunki ei hae vapaaehtoisesti ja ilman korvausvaatimuksia

omistamilleen Ojamon kylän tiloille Ojamo 444-465-1-267 ja Viihde 444-465-1-181 luonnonsuojelualueen perustamista ranta-asemakaavan mukaisille SL- ja SL-1-alueille.

2. Paula Nordströmin aloite pidetään edelleen vireillä ja Lohja voi halutessaan esittää muuta aluetta suojelulle.

Valtuuston päätöksen toinen kohta on tässä asiassa selkeä: mikäli luonnonsuojelulle halutaan esittää aluetta, valtuusto on nimenomaisesti todennut, että Lohja voi esittää muuta aluetta suojelulle. Päätös ei anna perustetta valmistella Liessaarta luonnonsuojelualueeksi tai rakentaa Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelmaa tällaisen tavoitteen pohjalta.

Nyt esitetty hoito- ja käyttösuunnitelma koskee käytännössä lähes koko Liessaarta ja sisältää käyttörajoituksia, jotka muuttavat alueen nykyistä virkistyskäyttöä. Lisäksi vuoden 2016 kaavassa Liessaaren alue on osoitettu virkistysalueeksi. Liessaaren ei tulla esittämään eikä valmistelevaan luonnonsuojelualueen perustamista.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei tule olla tällaiseen tavoitteeseen viittaavia varauksia, mainintoja tai toimenpiteitä. Mikäli kaupungilla katsotaan olevan tarve luonnonsuojelualueen perustamiseen, tulee valtuuston vuoden 2017 päätöksen mukaisesti tarkastella muuta aluetta.

Liessaari on ollut yli 70 vuoden ajan lohjalaisten vapaassa virkistys- ja ulkoilukäytössä. Sen sijainti lähellä sekä Lohjan keskustaa että Ojamon asutusta tekee siitä merkittävän lähivirkistysalueen. Tätä käyttöä tulee kunnioittaa ja turvata. Liessaaren nykyistä virkistys- ja ulkoilukäyttöä ei tule uudella hoito- ja käyttösuunnitelmalla rajoittaa.

Suunnitelman tulee perustua nykyisen käytön säilyttämiseen, turvallisuuteen ja alueen asianmukaiseen hoitoon. Uuden hoito- ja käyttösuunnitelman tulee keskittyä ensisijaisesti Liessaaren asianmukaiseen perushoitoon, turvallisuuteen ja virkistyskäytön kehittämiseen. Tähän kuuluvat muun muassa: polkujen ja kulkureittien juuristovaurioiden ehkäiseminen ja kulku-urien kunnostaminen; vesakoiden ja muun liiallisen kasvillisuuden hoitaminen; vaarallisten puiden poistaminen; vieraslajien torjunta; kirjanpajan aiheuttamien metsätuhojen ehkäiseminen ja torjunta; pystyyn kuivuneiden ja kaatuneiden puiden asianmukainen käsittely; esteettömän nuotiopaikan toteuttamisen selvittäminen uimarannan yhteyteen siten, että myös liikkumis- ja toimintarajoitteiset voivat käyttää aluetta.

Pystyyn kuivuneiden puiden osalta lähtökohtana ei tule olla, että kaikki puut jätetään maastoon. Niitä voidaan poistaa ja hyödyntää taloudellisesti siltä osin kuin se on alueen hoidon, turvallisuuden ja luonnonarvojen kannalta tarkoituksenmukaista. Lahopuuta voidaan jättää maastoon riittävä määrä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, mutta hoidon tulee perustua tarkoituksenmukaiseen kokonaisarvioon eikä siihen, että käytännössä kaikki kuolleet puut jätetään alueelle.

Ranta-asemakaavassa osoitetut rakentamattomat kaupungin omistamat tontit tulee lisäksi käydä läpi ja niiden nykyinen tila selvittää. Kaupungin tulee huolehtia siitä, että tontit siistitään ja saatetaan sellaiseen asianmukaiseen tilaan, että ne voidaan ottaa kaavan mukaiseen käyttöön.”

Esitys asian palauttamisesta valmisteluun 4

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan jäsen Olavi Turpeinen esitti jäsenten Krista Alén, Virpi Mäkinen ja Teuvo Sarin kannattamana

asian palauttamista valmisteluun:

“Esitän että asia palautetaan valmisteluun harkiten vaihtoehtoa, jossa mahdollinen luonnonsuojelualue voidaan perustaa virkistyskäyttöä haittaamatta.

Pelkästään pääväylien kunnostaminen ja kulun ohjaaminen niille opastein varmasti toimivat ympäröivää luontoa säästävinä toimenpiteinä. Uskon, että satunnaiset suunnistustapahtumat olisi mahdollista toteuttaa Liessaareissa luontoa pilaamatta jatkossakin. Liessaari on tärkeä virkistys- ja luontoliikuntakohde, ja sellaisena sen tulee säilyä jatkossakin.”

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kaksi kannatettua esitystä asian palauttamisesta valmisteluun, joista ei olla yksimielisiä, joten niistä on äänestettävä.

#### Äänestys 3

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat Haanmäen esitystä asian palauttamisesta valmisteluun äänestävät JAA ne, jotka kannattavat Turpeisen esitystä asian palauttamisesta valmisteluun äänestävät EI.

JAA: 6 ääntä (Sandberg Tuukka, Haanmäki Kari, Pajuoja Matti, Maisi Hanna, Tiainen Juho, Sassi Jukka)

EI: 5 ääntä (Erävalo Esa, Sarin Teuvo, Mäkinen Virpi, Alén Krista, Turpeinen Olavi)

TYHJÄÄ: 2 ääntä (Tuomivio Sari, Ferin Kirsi) jätetään pois, jos ei ääniä

Puheenjohtaja totesi, että äänin 6-5-2 Haanmäen esitys asian palauttamisesta valmisteluun on saanut enemmän ääniä.

Puheenjohtaja totesi, että asian palauttamisesta valmisteluun ei olla yksimielisiä, joten siitä on äänestettävä.

#### Äänestys 4

Puheenjohtajan esityksestä suoritettiin sähköinen äänestys seuraavasti ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ne, jotka kannattavat palauttamista valmisteluun äänestävät EI.

JAA: 7 ääntä (Alén Krista, Tuomivuo Sari, Sarin Teuvo, Ferin Kirsi, Erävalo Esa, Turpeinen Olavi, Mäkinen Virpi)

EI: 6 ääntä (Tiainen Juho, Pajuoja Matti, Maisi Hanna, Sassi Jukka, Sandberg Tuukka, Haanmäki Kari)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 7-6 asian käsittelyä jatketaan.

#### Poistuminen

Johtava rakennustarkastaja Juha Heikkinen poistui kokouksesta kello 17.35 tämän asian uuden käsittelyn aikana.

#### Vastaesitys

Keskustelun kuluessa kaupunkikehityslautakunnan puheenjohtaja Kari Haanmäki esitti jäsen Tuukka Sandbergin kannattamana seuraavan vastaesityksen:

“Esitän pohjaesitystä ei hyväksytä

Perustelut ja uuden valmistelun ohjeistus

Esitetty Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelma ei vastaa kaupunginvaltuuston 13.12.2017 § 163 tekemää päätöstä.

Valtuuston päätöksessä todetaan:

1. Lohjan kaupunki ei hae vapaaehtoisesti ja ilman korvausvaatimuksia omistamilleen Ojamon kylän tiloille Ojamo 444-465-1-267 ja Viihde 444-465-1-181 luonnonsuojelualueen perustamista ranta-asemakaavan mukaisille SL- ja SL-1-alueille.
2. Paula Nordströmin aloite pidetään edelleen vireillä ja Lohja voi halutessaan esittää muuta aluetta suojelulle.

Valtuuston päätöksen toinen kohta on tässä asiassa selkeä: mikäli luonnonsuojelulle halutaan esittää aluetta, valtuusto on nimenomaisesti todennut, että Lohja voi esittää muuta aluetta suojelulle. Päätös ei anna perustetta valmistella Liessaarta luonnonsuojelualueeksi tai rakentaa Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelmaa tällaisen tavoitteen pohjalta.

Nyt esitetty hoito- ja käyttösuunnitelma koskee käytännössä lähes koko Liessaarta ja sisältää käyttörajoituksia, jotka muuttavat alueen nykyistä virkistyskäyttöä. Lisäksi vuoden 2016 kaavassa Liessaaren alue on osoitettu virkistysalueeksi. Liessaaren ei tulla esittämään eikä valmistelevaan luonnonsuojelualueen perustamista.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei tule olla tällaiseen tavoitteeseen viittaavia varauksia, mainintoja tai toimenpiteitä. Mikäli kaupungilla katsotaan olevan tarve luonnonsuojelualueen perustamiseen, tulee valtuuston vuoden 2017 päätöksen mukaisesti tarkastella muuta aluetta.

Liessaari on ollut yli 70 vuoden ajan lohjalaisten vapaassa virkistys- ja ulkoilukäytössä. Sen sijainti lähellä sekä Lohjan keskustaa että Ojamon asutusta tekee siitä merkittävän lähivirkistysalueen. Tätä käyttöä tulee kunnioittaa ja turvata. Liessaaren nykyistä virkistys- ja ulkoilukäyttöä ei tule uudella hoito- ja käyttösuunnitelmalla rajoittaa.

Suunnitelman tulee perustua nykyisen käytön säilyttämiseen, turvallisuuteen ja alueen asianmukaiseen hoitoon. Uuden hoito- ja käyttösuunnitelman tulee keskittyä ensisijaisesti Liessaaren asianmukaiseen perushoitoon, turvallisuuteen ja virkistyskäytön kehittämiseen. Tähän kuuluvat muun muassa: polkujen ja kulkureittien juuristovaurioiden ehkäiseminen ja kulku-urien kunnostaminen; vesakoiden ja muun liiallisen kasvillisuuden hoitaminen; vaarallisten puiden poistaminen; vieraslajien torjunta; kirjanpainajan aiheuttamien metsätuhojen ehkäiseminen ja torjunta; pystyyn kuivuneiden ja kaatuneiden puiden asianmukainen käsittely; esteettömän nuotiopaikan toteuttamisen selvittäminen uimarannan yhteyteen siten, että myös liikkumis- ja toimintarajoitteiset voivat käyttää aluetta.

Pystyyn kuivuneiden puiden osalta lähtökohtana ei tule olla, että kaikki puut jätetään maastoon. Niitä voidaan poistaa ja hyödyntää taloudellisesti siltä osin kuin se on alueen hoidon, turvallisuuden ja luonnonarvojen kannalta tarkoituksenmukaista. Lahopuuta voidaan jättää maastoon riittävä määrä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, mutta hoidon tulee perustua tarkoituksenmukaiseen kokonaisarvioon eikä siihen, että käytännössä kaikki kuolleet puut jätetään alueelle.

Ranta-asemakaavassa osoitetut rakentamattomat kaupungin omistamat tontit tulee lisäksi käydä läpi ja niiden nykyinen tila selvittää. Kaupungin tulee huolehtia siitä, että tontit siistitään ja saatetaan sellaiseen asianmukaiseen tilaan, että ne voidaan ottaa kaavan mukaiseen käyttöön.”

ne, jotka kannattavat Haanmäen vastaesitystä äänestävät El.

JAA: 7 ääntä (Erävalo Esa, Turpeinen Olavi, Ferin Kirsi, Sarin Teuvo, Mäkinen Virpi, Alén Krista, Tuomivuo Sari)

Ei: 6 ääntä (Haanmäki Kari, Sassi Jukka, Sandberg Tuukka, Maisi Hanna, Tiainen Juho, Pajuoja Matti)

Puheenjohtaja totesi, että äänin 7-6 pohjaesitys on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

## Päätös

Kaupunkikehityslautakunta päätti

1. hyväksyä liitteen mukaisesti Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelmaehdotuksesta ja aiemmista luonnoksista saatuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin annetut vastineet
2. hyväksyä liitteenä olevan Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelman 2026-2035.

## Eriävä mielipide

Kaupunkikehityslautakunnan puheenjohtaja Kari Haanmäki jätti päätöksestä eriävän mielipiteen:

“Esitetty Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelma ei vastaa kaupunginvaltuuston 13.12.2017 § 163 tekemää päätöstä.

Valtuuston päätöksessä todetaan:

1. Lohjan kaupunki ei hae vapaaehtoisesti ja ilman korvausvaatimuksia omistamilleen Ojamon kylän tiloille Ojamo 444-465-1-267 ja Viihde 444-465-1-181 luonnonsuojelualueen perustamista ranta-asemakaavan mukaisille SL- ja SL-1-alueille.
2. Paula Nordströmin aloite pidetään edelleen vireillä ja Lohja voi halutessaan esittää muuta aluetta suojelulle.

Valtuuston päätöksen toinen kohta on tässä asiassa selkeä: mikäli luonnonsuojelulle halutaan esittää aluetta, valtuusto on nimenomaisesti todennut, että Lohja voi esittää muuta aluetta suojelulle. Päätös ei anna perustetta valmistella Liessaarta luonnonsuojelualueeksi tai rakentaa Liessaaren hoito- ja käyttösuunnitelmaa tällaisen tavoitteen pohjalta.

Nyt esitetty hoito- ja käyttösuunnitelma koskee käytännössä lähes koko Liessaarta ja sisältää käyttörajoituksia, jotka muuttavat alueen nykyistä virkistyskäyttöä. Lisäksi vuoden 2016 kaavassa Liessaaren alue on osoitettu virkistysalueeksi.”

## Tiedoksi

Lausuntojen ja mielipiteiden antajat  
kaupunginpuutarhuri Puustinen  
ympäristöpäällikkö Koskela  
ympäristösuunnittelija Luoto

-----